

Sygn. akt V U 46/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku

V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA w SO Stanisław Stankiewicz

Protokolant: Bożena Radziusz

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2013 roku w Białymstoku

sprawy Niepublicznego Stomatologicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (...) s.c. w B. – S. Ł. i K. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi
w B.

o ustalenie niestnienia ubezpieczenia

przy udziale ubezpieczonej R. P.

na skutek odwołania współników Niepublicznego Stomatologicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (...) s.c. w B. – S. Ł. i K. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 12 listopada 2012 roku

Nr (...) - (...), Nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż R. P. nie podlega od 2 stycznia 2007 roku obowiązkowym ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu oraz zdrowotnemu a osiągnięty przez nią przychód z tytułu umowy o dzieło nie stanowi podstawy wymiaru składek.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 12.11.2012 r. stwierdził, że R. P. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od 2.01.2007 r. na podstawie umowy zlecenia zawartej z (...) spółką cywilną w B.. Tym samym orzeczeniem organ rentowy ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. Wydział Kontroli Płatników Składek przeprowadził w marcu 2012 r. kontrolę dotyczącą prawidłowości i rzetelności obliczania składek przez (...) s.c. Na podstawie zgromadzonych w jej trakcie dowodów ustalono, że zawarta przez R. P. i spółkę umowa nie jest umową rezultatu (o dzieło) tylko starannego działania (zlecenie). Ubezpieczona nie miała obowiązku stworzenia jakiegokolwiek dzieła. Umowa została zawarta na czas nieokreślony a jej usługi miały charakter powtarzalny. W tej sytuacji R. P. jako emerytka powinna podlegać ubezpieczeniom społecznym z tytułu zawartej z (...) s.c. umowy zlecenia. Podstawę wymiaru składek stanowił przychód w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Zgodnie z treścią art.18 ust.1,5 i 6 ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne zleceniobiorców stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób.

W odwołaniu od powyższej decyzji S. Ł. i K. C. jako (...) spółki (...) zarzucili O/ZUS dokonanie błędnej oceny sytuacji faktycznej i prawnej R. P.. Jako lekarz stomatolog sama ustalała z pacjentami terminy spotkań i zakres zabiegów stomatologicznych. Uzupełnienie protetyczne jest świadczeniem zdrowotnym regulowanym przepisami ustawy z dnia 15.04.2011 r. o działalności leczniczej. Oględziny i zdjęcie rtg zęba są wykonywane w celu ustalenia wady fizycznej wypełnienia. R. P. nie zajmowała się leczeniem pacjentów. Robiła im protezy dentystyczne. Jej praca polegała na uzyskaniu określonego dzieła.

Na podstawie takich zarzutów K. zażądała zmiany zaskarżonej decyzji i ustalenia, że R. P. nie podlega od 2.01.2007 r. obowiązkowym ubezpieczeniom jako zleceniobiorca.

Sąd Okręgowy w Białymstoku ustalił zważył, co następuje:

odwołanie (...) s.c. jest zasadne.

Bezspornym w sprawie było, że spółka ta zawarła 30.12.2006 r. z R. P. umowę. Strony nazwały ją „umową o dzieło”. Na jej podstawie zleceniobiorca zobowiązał się do wykonywania zadań polegających na wykonywaniu uzupełnień protetycznych w gabinetach zleceniobiorcy. W okresie od stycznia 2007 r. do lutego 2009 r. R. P. otrzymywała z tego tytułu po 1000 zł miesięcznie, a od marca 2009 r. po 2000 zł miesięcznie.

Protetyka stomatologiczna jest dziełem stomatologii zajmującym się odtwarzaniem pierwotnych warunków zgryzowych po utracie materialnych zębów. Do odtworzenia służą uzupełnienia protetyczne, które mogą być stałe, ruchome lub kombinowane (protezy, korony, mosty).

R. P. zeznała jako strona, że zajmowała się wykonywaniem protez. Pomagał wykonywać je technik dentystyczny.

Zgodnie z powszechnym wśród prawników poglądem celem umowy o dzieło jest osiągnięcie określonego rezultatu, a celem umowy zlecenia jest samo staranne działanie, które jednak nie musi doprowadzić do osiągnięcia rezultatu.

W dacie zawarcia przez strony umowy obowiązywała ustawa z dnia 30.08.1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. 1991/91/408 z późniejszymi zmianami). Zgodnie z treścią jej art.3 świadczeniem zdrowotnym było działanie służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania, w szczególności związane m.in. z czynnościami technicznymi z zakresu protetyki i ortodoncji (pkt 13). W zakładzie opieki zdrowotnej świadczenia zdrowotne mogła udzielać wyłącznie osoba wykonująca zawód medyczny oraz spełniająca wymagania zdrowotne. Pracownia protetyki stomatologicznej i ortodoncji udzielała świadczeń, które obejmowały swoim zakresem wykonywanie i naprawę protez i innych przedmiotów protetycznych i ortodontycznych (art.30).

Ustawodawca na podstawie art.132 ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2004.210.2135). określił, że podstawą udzielania świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przez Fundusz jest umowa o udzielanie świadczeń zawarta pomiędzy świadczeniobiorcą a dyrektorem Oddziału Wojewódzkiego Funduszu. Taka umowa powinna określać w szczególności:

- 1) rodzaj i zakres udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej,
- 2) warunki udzielania świadczeń,
- 3) wykaz podwykonawców oraz wymagania dla nich inne niż techniczne i sanitarne.

W piśmie z dnia 6.03.2013 r. (...) spółki (...) wyjaśnili, że zawierali z dentystami umowy o dzieło ponieważ świadczenia stomatologiczne nie są świadczeniami, które są udzielane w „stanach nagłych” w rozumieniu art.19 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej. Umowy były zawierane na czas określony lub nieokreślony, gdyż nie byli w stanie przewidzieć ilu pacjentów zgłosi się do konkretnego gabinetu. Z tego powodu lekarze pracowali w kilku gabinetach. Byli zobowiązani do wykonania określonego punktowo limitu świadczeń. System punktowy przyporządkowuje każde świadczenie do wykazu świadczeń określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 30.08.2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia stomatologicznego (Dz. U. 2009. 140.1144). Załącznik nr 7 do tego rozporządzenia zawiera wykaz świadczeń protetyki stomatologicznej a także określa w jakich warunkach powinna nastąpić realizacja świadczeń. Protetyką może zajmować się lekarz dentysta specjalista protetyki stomatologicznej.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 9.07.2010 r. (I ACa 655/10) uznał, że poprzez uzgodnienie przez kierownika niepublicznego zakładu opieki zdrowotnej i pacjenta wykonania zabiegu wszczepienia implantów zębowych strony zawarły umowę wzajemną podobną do umowy o dzieło (Orzecznictwo Apelacji Wrocławskiej R. (...) Nr 4 poz.194).

Implant to obce ciało wszczepione do organizmu w celu odtworzenia materialnej funkcji uszkodzonego organizmu. Są one osadzone na stałe i to je odróżnia od protez, które są ruchome.

Skoro można uznać umowę mającą za przedmiot wszczepienie implantów zębowych za dzieło, to tym bardziej cechy takiej umowy ma wykonanie sztucznej szczęki.

Nie ulega wątpliwości, że pacjent zgłaszający się do (...) w celu poddania się leczeniu protetycznemu nie zawierał z tą spółką umowy o dzieło. Stosunek ubezpieczenia zdrowotnego ma bowiem charakter publicznoprawny a Narodowy Fundusz Zdrowia jest organem państwowym.

Płatnik składek przy pomocy „zlecenia świadczenia protetycznego” skutecznie wykazał, że R. P. wykonywała protezy. Treść kart stomatologicznych wskazuje na kolejność czynności. Ostatnią było dopasowanie i oddanie protezy pacjentowi.

Zdaniem Sądu, pomiędzy pacjentami nie było żadnego związku. Każdy zgłosił się do spółki (...) w sprawie indywidualnego leczenia. W tej sytuacji także czynności R. P. miały charakter indywidualny. Protezy różniły się liczbą zębów. Nie sposób więc takiego rodzaju leczenia uznać za świadczonego na podstawie umowy zlecenia.

Art.9 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych reguluje m.in. sytuację osoby uprawnionej do emerytury, która po nabyciu prawa do takiego świadczenia jest nadal aktywna zawodowo.

W razie zatrudnienia na podstawie stosunku pracy lub zlecenia podlega ona obowiązkowym ubezpieczeniom z takiego tytułu. Nie dotyczy to emeryta, który podjął się wykonania jakiegoś dzieła.

W ocenie Sądu zebrane w sprawie dowody nie potwierdziły prawidłowości stanowiska organu rentowego. Zaskarżona decyzja jako wadliwa podlegała więc zmianie na mocy art.477¹⁴ § 2 kpc.